

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียน ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบ การสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนและหลังเรียน 5) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีจำนวนนักเรียน 41 คนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD 2) แบบสอบถามทักษะทางสังคม 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออก 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์

ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t - test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนพหุคูณทางเดียว (One-way MANOVA) และการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปได้ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่ากับ 84.63/84.75 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียน

ด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD มีความแตกต่างกัน ดังนี้

5.1 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางและต่ำ และนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีทักษะทางสังคมสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ

5.2 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางและต่ำ และนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ

5.3 นักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลางและต่ำ และนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.63/85.38 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 แสดงว่า การพัฒนาทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้นำการจัดการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ โดยให้นักเรียนที่เรียนเก่งคอยช่วยเหลือเพื่อน ครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา และให้การเสริมแรงด้วยการให้รางวัล เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงาน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนมีอิสระในการคิด แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม ร่วมมือและช่วยเหลือกันเพื่อให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ ดังนั้นจึงทำให้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ค่าเกณฑ์ประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชณา โพธิพลากร (2545, หน้า 131 – 132) ได้ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่าชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน

รายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้โดยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD นั้น นักเรียนได้ฝึกทักษะทางสังคมซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ทำให้อยู่ร่วมกับผู้อื่น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม ทำให้รู้จักตนเอง รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น แสดง บทบาทและหน้าที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นจึงทำให้ ทักษะทางสังคมของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ สุมารัตน์ (2552, หน้า 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับคำดี ชินานา (2546, หน้า 136 – 137) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการ

เรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการเรียนรู้และการเรียนแบบร่วมมือ พบว่า การร่วมมือกันในกลุ่มเป็นไปด้วยความสามัคคีกระตือรือร้น ผลจากการเรียนแบบร่วมมือส่งผลให้นักเรียนมีทักษะทางสังคมสามารถทำงานร่วมกันได้ดีมีการช่วยเหลือภายในกลุ่ม สอดคล้องกับอดุลย์ เอี่ยมแจ่มพันธ์ (2547, หน้า 145 - 147) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรื่องสามการและอสมการ อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาเลิง อำเภอเมืองหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคม ดีขึ้น สอดคล้องกับศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์ (2551, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถพิเศษและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Control Group Pretest Posttest Design ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ เฉิน (Chen, 2004, p. 57 - A) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนแบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชาภาษาอังกฤษสำหรับภาษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยในไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสาร

ประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกและแจ้งผลการประเมินการสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทุกครั้งการเรียนรู้พร้อมทั้งชมเชยนักเรียนที่ปฏิบัติงานได้ดี เป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียนเป็นระยะๆ เด็กได้ฝึกพฤติกรรมการกล้าแสดงออก โดยการปฏิบัติจริงให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำงาน ครูรู้จักยืดหยุ่นได้ในบางโอกาส ไม่เร่งรัดจนเกินไป ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกต่อการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย ดังนั้นจึง

ทำให้ พฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน รายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคำตี ชินานา (2546, หน้า 136 - 137) ได้ศึกษาการ พัฒนาผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการเรียน และการเรียนแบบร่วมมือ พบว่า การร่วมมือกันในกลุ่มเป็นไปได้ด้วยความสามัคคี กระตือรือร้น ผลจากการเรียนแบบร่วมมือส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบตระหนักถึง คุณค่าของตนเอง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออก สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ น้อยอาษา (2547, หน้า 104 - 105) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ : วิจัยเชิง ปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองบ้าน จังหวัด มหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกล้าแสดงออกมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น สอดคล้องกับอคอุลย์ เอี่ยมแจ่มพันธ์ (2547, หน้า 145 - 147) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรื่องสามการและอสมการ อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาเลิง อำเภอเมืองหนองบัวลำภู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม กล้าแสดงออกดีขึ้น และสอดคล้องกับเฉิน (Chen, 2004, p. 57 - A) ได้ศึกษาผลกระทบ ของการเรียนแบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยในไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนพฤติกรรม การกล้าแสดงออก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการ สอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้วิจัยมีการวางแผนในการสอนจากง่ายไปหายาก มีเนื้อหาที่เป็น เอกเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกิดทักษะกระบวนการและความรู้ลึกซึ้งคิดต่างๆ อันจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้เรียนได้รับรู้ประสบการณ์ หลายๆ อย่างตามแนวทางที่ถูกต้อง ดังนั้นจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และ การเรียนรู้แบบ STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สายฝน เพ็งเกา

(2542, บทคัดย่อ) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และความคงทนในการเรียนรู้กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนมติล่วงหน้าและการร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สิ่งช่วยจัดมโนมติล่วงหน้าและการร่วมมือกันเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับอัญชญา โพธิพลากร (2545, หน้า 131 – 132) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ด้วยวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ และความคิดเห็นต่อชุดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับคำดี ชินานา (2546, หน้า 136 – 137) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดการเรียนรู้และการเรียนแบบร่วมมือ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับวงเดือน ปอศิริ (2546, หน้า 69) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่สอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ น้อยอาษา (2547, หน้า 104 – 105) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สารในชีวิตประจำวัน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ : วิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองบ้าน จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับอดุลย์ เอี่ยมแจ้พันธุ์ (2547, หน้า 145 – 147) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เรื่องสามการและอสมการ อัตราส่วนและร้อยละที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านนาเลิง อำเภอเมืองหนองบัวลำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือตามเทคนิค STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับบรรดล ภูพานเช้า (2552, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนวิทยาศาสตร์

โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) และการเรียนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือตามเทคนิค STAD และเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (LT) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับวิชชุตตา อ้วนศรีเมือง (2554, หน้า 74 – 75) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD กับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค LT ก่อนเรียนและ หลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ โบนาพาร์ท (Bonaparte, 1989, p. 1911 – A) ได้ศึกษาผลกระทบของการร่วมมือกับการแข่งขันในห้องเรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบรอบรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการนับถือตนเองของนักเรียนเกรด 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการนับถือตนเองของกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการร่วมมือในการเรียนแบบรอบรู้สูงกว่าที่เรียนแบบการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ สอดคล้องกับ เฉิน (Chen, 2004, p. 57 – A) ได้ศึกษาผลกระทบของการเรียนแบบร่วมมือต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชาภาษาอังกฤษสำหรับภาษาต่างชาติของมหาวิทยาลัยในไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนพฤติกรรมกรรการกล้าแสดงออก การทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะทางสังคม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD มีความแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 5 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัย จัดกิจกรรมการเรียนรู้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ได้ตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้และทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะสามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตน รู้จักเห็นใจผู้อื่นและมีความ

รับผิดชอบต่องานที่รับมอบหมายได้ ซึ่งตรงกับความสำคัญและประโยชน์ของความฉลาดทางอารมณ์สูงจะเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี เมื่อประสบปัญหา ก็สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ที่สำคัญคือการปรับตัวในสภาพสังคม ดังนั้น ความฉลาดทางอารมณ์จึงมีผลต่อประสิทธิภาพของบุคคลแต่ละคนเป็นอย่างมาก เพราะความฉลาดทางอารมณ์ทำให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสุรศักดิ์ สุมารัตน์ (2552, หน้า 65) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนในโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่มีทักษะทางสังคมในระดับสูง ปานกลางและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำแนก ตามกลุ่ม ประสพการณ์ต่าง ๆ และโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์ (2551, บทคัดย่อ) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถพิเศษและศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Control Group Pretest Posttest Design ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำเอาผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำหรับครูผู้สอนที่จะนำเอกสารประกอบการสอนรายวิชา

พระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ควรวางแผนและเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการเรียนการสอน เช่น การศึกษาทำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ให้เข้าใจ การเตรียมการสอน จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้อง

กับบทเรียน และมีความเหมาะสมกับนักเรียน การฝึกใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดและ
 ควรเสริมแรงเมื่อนักเรียนแสดง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยด้านความรับผิดชอบ เพื่อ
 การจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออกให้
 เกิดขึ้นและเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการ
 เรียนรู้แบบ STAD อาจจะสามารถนำไปปรับปรุงและใช้กับเนื้อหาอื่น ๆ และนักเรียนชั้นอื่น ๆ
 ได้ อย่างไรก็ตามแล้ว แต่ก่อนนำเอกสารประกอบการสอนการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้
 แบบ STAD ไปใช้ครูควรศึกษาและทำความเข้าใจแต่ละกิจกรรมในแต่ละเอกสาร
 ประกอบการสอนให้เข้าใจดีเสียก่อน จึงนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล

1.3 ในการทำกิจกรรมควรให้นักเรียนได้ฝึกและทำด้วยตนเองเพื่อเป็น
 การฝึกทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออกได้อีกทางหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการบูรณาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมกับการเรียนรู้
 แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2 ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาพระพุทธศาสนาด้วย
 เอกสารประกอบการสอนแบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ในเนื้อหาอื่น ๆ และระดับชั้น
 อื่น ๆ โดยใช้กระบวนการวิจัยและทดลอง

2.3 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบ LT และการ
 เรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก ในหน่วย
 การเรียนรู้อื่น ๆ และระดับชั้นอื่น ๆ